

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epitome In Qvatro Lib. Sententiarvm M. Petri Lombardi

Spina, Claudius de

Parisiis, 1551

4. de effectu baptismi, per comparation[em] ad suscipientes.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38840

mines regnum Dei introissent.

DE SVSCIPIENTIBVS

sacramentum Baptismi.

DISTINCT. Quartæ

CAP. Primum.

Differenter recipitur hoc sacramentum.

Hic dicendum, aliquos suscipere sacramentum & rem sacramenti: aliquos sacramentum, & non rem: aliquos rem, & non sacramentum. Sacramentum & rem suscipiunt omnes paruuli, qui in baptismo ab originali peccato mudatur. Quod autem omnibus paruulis in baptismo peccatum remittatur

Quidam sacramentum & rem suscipiunt. = 31. b.

in en-
chir.
ca. 43.
euidenter Aug. dicit: A paruulo, inquit, recēter nato vsque ad decrepitum senem, sicut nullus prohibetur a baptismo, ita nullus qui non moriatur peccato in baptismo: sed paruuli tantum originali, maiores vero etiam omnibus qui male viuendo addiderunt ad illud quod nascendo traxerunt, nisi enormitas vitæ impediatur. Adulti quoque qui cum fide baptisantur, sacramentum & rem suscipiunt. Qui vero sine fide vel fictè accedunt, sacramentum, non rem, suscipiunt. Vnde Hieron. Sunt lauachra gentium hæreticorum, sed non lauant ad salutem. In Ecclesia etiam qui non plena fide accipiunt baptisma, non spiritum, sed aquam suscipiunt. Augu. etiam ait: Omnis qui iam suæ voluntatis arbiter

Quidam sacramentum & non rem suscipiunt. = 30. b. l. 15.

FF iij

constitutus est, cum accedit ad sacramentum
fidelium: nisi poeniteat eum veteris vitæ, no-
uam non potest inchoare. Ab hac poeniten-
tia cum baptisantur, soli paruuli immunes

sunt. Illud autem quod dicit Apost. Quot
in Christo baptisati estis, Christum in-
duistis: sic est inteliigendum, q̄ qui in Chri-
sto, id est Christi conformitate baptisantur,
vt moriantur vetustati peccati, sicut Christus
vetustati poenæ, induit Christum, quem per
gratiam inhabitatem habent. Omnes etiam
qui in Christi nomine baptisantur, Chri-
stum induunt, vel secundum sacramenti sus-
ceptionem, vel secundum vitæ sanctificatio-
nem. vt dicit Aug. lib. de Bapt. contra Do-

natistas. Sunt & alij qui suscipiunt rem, &
non sacramentum. Qui enim effundunt san-
guinem pro nomine Christi, etsi non sacra-
mentum, rem tamen accipiunt. Vnde Augu.

Quicunque non percepto regenerationis la-
uacro, in confessione Christi moriuntur,
tantum eis valet ad dimittenda peccata, quan-
tum si abluerentur sacro baptismi fonte. Au-

Martyriū
et cordis
poenitentia
vicē baptis-
mi quando
que sup-
plent,
distis quod passio pro Christi nomine susce-
pta, supplet vicem baptismi. Nec tantum pas-
sio vicem baptismi supplet, sed etiam fides &
contritio, vbi necessitas excludit sacra-
mentum. sicut apertè docet Aug. & B. Cypri. li.
4. de Bapt. non leue documentum assumit,
Quod etiam atque etiam ego considerans,

192. b
23 f. 1.

Quidā rē,
& nō sa-
cramentū.

Gal. 3.
ro. 6.
eph. 4.

lib. 5.
ca. 24.

lib. 13.
de Tri.
cap. 7.

luc. 23

Ro. 10

lib. 2.
retra
cap. 18

lib. de
obi. V
lentin
hier. 4
hebr. 6

inuenio non tantum passionem pro nomine
 Christi id quod baptismo deerat posse sup-
 plere, sed etiam fidem conuersionemq; cor-
 dis, si forte ad celebrandum mysterium ba-
 ptismi in angustiis temporum succurri non
 potest. Neque enim Latro nomine Christi
 crucifixus est, sed pro meritis suorum faci-
 norum. Nec quia credidit passus est, sed
 dum patitur credit. Quantum ergo fides
 valeat (etiam sine visibilis baptismi sacra-
 mento, quod Apost. ait, Corde creditur ad
 iusticiam, ore autem confessio fit ad salu-
 tem) in illo latrone declaratum est: sed tunc
 impletur inuisibiliter, cum mysterium ba-
 ptismi, non contemptus religionis, sed arti-
 culus necessitatis excludit. Sed quidam di-
 cunt August. hoc retractasse. Retractauit
 quidem exemplum, sed non sententiam. Ait
 enim lib. 4. Cum dicerem vicem baptismi
 posse habere passionem, non satis idoneum
 posui illius latronis exemplum: quia utrum
 non fuerit baptisatus incertum est. Constat
 ergo aliquos sine baptismo iustificari & sal-
 uari. vnde Ambro. de Valentiniano, Ven-
 trem meum doleo (vt prophético vtar elo-
 quio) quia quem regeneraturus eram, ami-
 si. veruntamen gratiam quam ille poposcit,
 non amisit. Ideo Apost. dixit pluraliter, ba-
 ptismata, quia est baptisma in aqua, in Tan-
 guine, in poenitentia. Ratio etiam id suadet:

luc. 23.

Ro. 10.

lib. 2.

retract.

cap. 18.

lib. de

obi. Va

lentini.

hier. 4.

hebr. 6.

230. a

1. 2

J

E P I T O M E

Si enim non valentibus credere paruulis sufficit baptismus, multò magis sufficit fides adultis volentibus, sed non valentibus baptizari. Vnde August. Quæris quid sit maius, *lib. de* fides an aqua? non dubito quin respõdeam, *vn. ba-* fides. Si ergo quod minus est potest sancti- *pti.* ficare, nonne quod maius est, id est fides? de qua Christus ait, Qui crediderit in me, etiã *Ioh. II.* si mortuus fuerit, viuet, & c.

C A P. Secundum. Paruulis non sufficit fides Ecclesiæ sine sacramento.

Istud quum multis sanctorum authoritatibus comprobari possit, vnum sufficiet August. testimonium dicentis: Firmissimi *lib. de* me tene, paruulos qui vel in vteris matrum *fid. ad* viuere incipiunt & ibi moriuntur, vel de ma- *Petr.* tribus nati, sine sacramento baptismi de hoc *cap. 27* seculo transeunt, æterno supplicio punien- *de cõf.* dos: quia etsi propriæ actionis peccata non *dist. 4.* habuerunt, originale tamen peccatum tra- *c. firmis* xerunt carnali concupiscentiæ conceptione *simè.* ne. Et sicut paruuli qui sine baptismo moriuntur, infidelium ascribuntur numero: ita qui baptizantur, fideles dicuntur: quia à fidelium consortio non separantur. Fideles ergo sunt, non propter virtutem, sed fidei sacramentum.

*Sanctus qui dicitur
234. b.*

CAP. Tertium. Non est baptisma iis superfluum, qui prius erant per fidem & charitatem iustificati. 229. v. l. 15.

Sane potest dici eos quidem per fidem & charitatem iustificatos, id est a macula peccati purgatos, & a debito aeternae poenae absolutos, tamen adhuc teneri satisfactione temporali, qua poenitentes ligantur in Ecclesia. Cum autem baptismum recipiunt, & a peccatis, si qua interim post conversionem contraxerunt mundantur, ab exteriori satisfactione absoluuntur: & adiutrix gratia omnisque virtus in eo augetur: ut novus homo tunc vere possit dici. Fomes quoque peccati in eo debilitatur. Ideo Hiero. dicit, quod fides quae facit fideles, in aquis baptismi datur vel nutritur: quia non habenti aliquando ibi datur, & iam habenti ut plenius habeat datur.

fomes.

Mat. 25

CAP. Quartum. Per baptismatis perceptio- nem omnis poenae obligatio remittitur. 262. 9

Quia vero omnis exterior satisfactio ibi relaxetur Ambr. ostedit in illum locu Apo. Sine poenitentia sunt dona Dei & vocatio, dicēs: Gratia dei in baptismo non requirit gemitu vel planctu, vel aliquod opus: sed & omnia gratis condonat. Quod quidem de exteriori gemitu & planctu accipiendum est. Na sine interiore nemo adultus renouatur: sed exteriores satisfactiones & afflictiones,

poena.

scil. sordes pœnitentium, ibi dimittuntur. Sed quæritur, Cur pœnalitas pro peccato, cui sumus addicti, non tollitur? Hoc ideo fieri tradunt sancti, quia si à pœna homines per baptismum liberarentur, ipsum putarent baptismi precium, non æternum regnũ. Ideo soluto reatu peccati mortalis, pœna tamen manet, vt illa vita studiosius quærat, quæ erit à pœnis omnibus aliena. Ideo etiã manet, vt sit fidei & certandi materia, & vincendi occasio: qui non vinceret, si non pugnaret: nec pugnaret, si in baptismo fieret immortalis.

Isid. li.
1. de sũ.
60. c. 13

C A P. Quintum. Gratia sacramentalis sine sacramento aliquando confertur.

SI quæritur cuius rei baptismus ille sit sacramentum qui datur iam iusto: dicimus sacramentum esse & rei quæ præcessit, id est remissionis antè per fidem datæ, & remissionis temporalis pœnæ siue peccati si habetur, si quod interim committitur, & nouitatis ac omnis gratiæ ibi præstitæ. Omnis etenim rei signum est, cuius causa est. Nec mireris rem aliquando præcedere sacramentum, quum aliquando etiam longè post sequatur: vt illis qui fectè accedunt, quibus cum postea pœnituerint, incipiet baptismus prodesse: in quibus bapti-

pœnalitas.
Tota est
manet.

202. b.
c. 7.
240. a

Aug. lib.
27.

mag. ind.

228. a
c. 23.

smus fuit sacramentum huius sanctificationis, quam pœnitendo habent. Sed si nunquam pœniterent, nec à figmento recederent: cuius rei sacramentum esset baptismus ab illis susceptus? Potest dici, rei quæ ibi fieret, si non enormitas eorum impediret.

CAP. Sextum. *Paruuli gratiam recipiunt in munere, & non in usu.*

DE paruulis verò qui nondum ratione vtuntur, quæstio est an in baptismo receperint gratiam, qua ad maiorem venientes ætatem possint velle & operari bonum. Videtur quòd non receperint, quia gratia illa charitas est, & fides quæ voluntatem præparat & adiuuat. Sed quis dixerit eos accepisse gratiam & charitatem? Si verò gratiam non receperint, qua bene operari possunt cum fuerint adulti: non ergo sufficit eis in hoc statu gratia in baptismo data: nec per illam modo possunt boni esse, nisi alia addatur: quæ si non additur, non est ex eorum culpa, quia iustificati sunt à peccato. Quidam putant gratiam operantem & cooperantem dari cunctis paruulis in munere, non in usu: vt cum ad maiorem venerint ætatem, ex munere sortiantur vsum, nisi per liberum arbitr. vsum muneris extinguant peccando.

236. a

Gratia, charitas,
134. a. fides.

94. b.
6. 1/2.